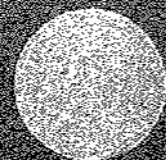
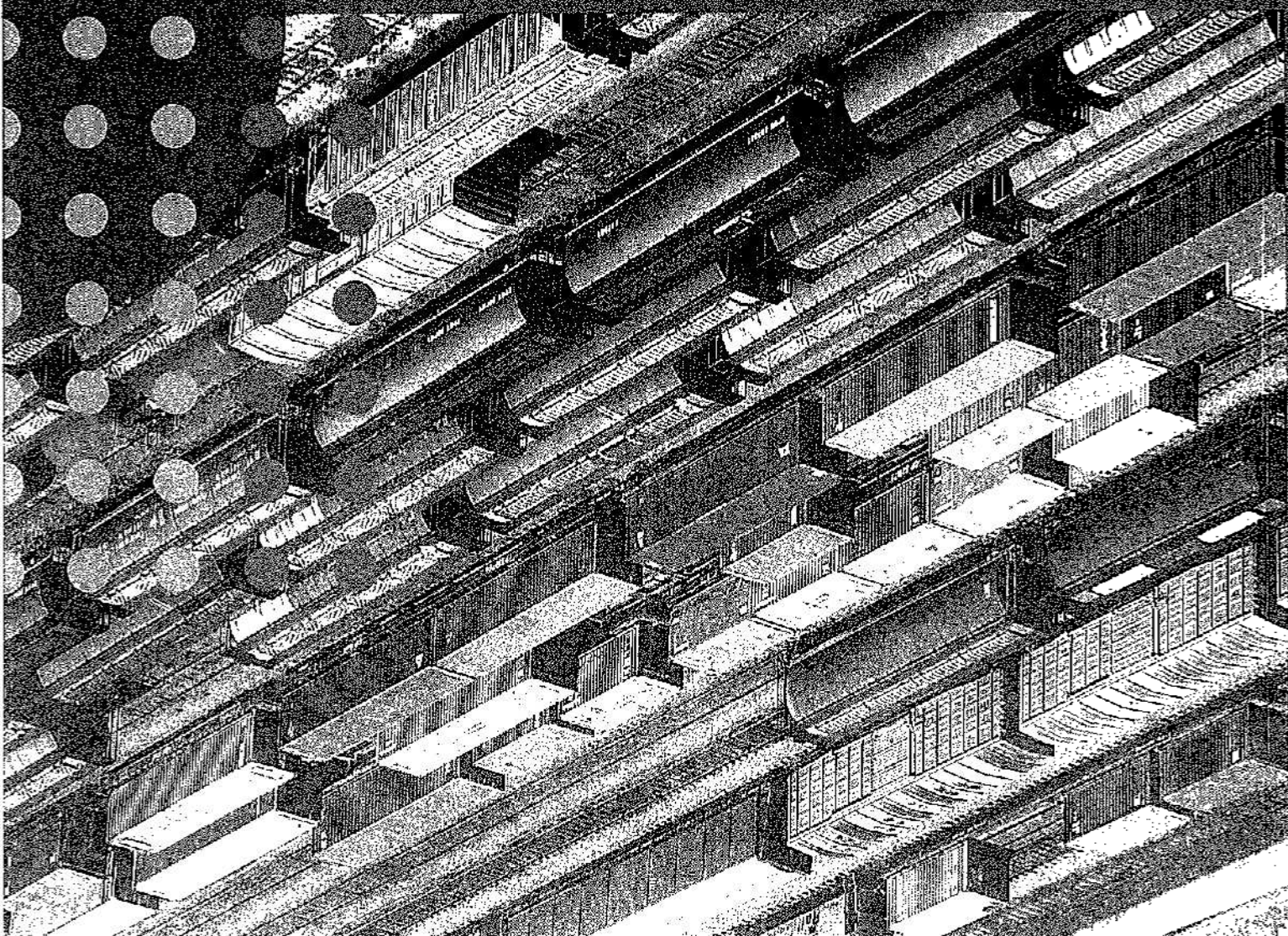




DANMARKS
STATISTIK



DANMARKS VAREIMP OG -EKSPORT 2000



Indledning

1 Grundlag for Danmarks udenrigshandelstatistik 2000

Danmarks udenrigshandelstatistik udarbejdes i to separate systemer: INTRASTAT (handel med EU-lande) og EXTRASTAT (handel med ikke-EU-lande).

Danmarks samhandel med udlandet

Ved udarbejdelsen følges i det væsentlige de internationale aftalte retningslinier for den statistiske belysning af international samhandel¹. Retningslinierne omfatter spørgsmål om statistikkens omfang og afgrænsning, vare- og lændegruppering, anvendte definitioner vedrørende værdi- og mængdeangivelser mv. Formålet med disse retningslinier er dels at sikre en hensigtsmæssig opbygning af statistikken i det enkelte land og dels at skabe størst mulig sammenlignelighed landene imellem.

Grundlaget for systemet til belysning af handel med ikke-EU-lande er EU's forordning 1172/95 med tilhørende ændringer og gennemførelsesbestemmelser. De afgivne oplysninger indsamles for langt størstedelens vedkommende gennem Toldskat og for eksportens vedkommende tilhige gennem postvæsenet og jernbanerne.

EXTRASTAT

Opførelsen af Danmarks udenrigshandel (belyst i tabelafdelingen) omfatter alene Danmark, ekskl. Færøerne og Grønland.

INTRASTAT

Fra og med 1. januar 1978 er Danmark forpligtet til at afgive oplysninger til EU's statistiske kontor (Eurostat) i Luxembourg og til EU's administration i øvrigt.

Lov om

Danmarks Statistik

1.2 Indsamling af oplysninger.

1.2.1 INTRASTAT (handel med EU-lande).

INTRASTAT

Grundlaget for udarbejdelsen af den danske udenrigshandelstatistik blev fra 1. januar 1993 ændret i forbindelse med gennemførelsen af EU's indre marked. Som led i det indre marked ophævedes bl.a. grænsekontrol, og tolddokumenter bortfaldt i forbindelse med handel mellem EU-landene. Tolddokumenter bortfaldt resultaterede i, at et nyt system - INTRASTAT - til belysning af EU-samhandelen blev sat i værk. Tolddokumentet indeholdt ikke bare de nødvendige oplysninger til toldbehandling men også oplysninger til udenrigshandelstatistikken.

INTRASTAT er i princippet fælles for alle EU-landene, og hovedsigtet er, at systemet skal sikre mængdelige oplysninger, som er sammenlignelige med den del af det tolddokumentbaserede system, der anvendes ved opgørelsen af handelen med ikke-EU-lande (3. lende) - EXTRASTAT. Karakteristisk for INTRASTAT-systemet er endvidere, at det skulle være enklere end det gamle system. På især to områder er dette mål tilstræbt:

¹ United Nations: Statistical Papers, Series M, No. 52, Rev. 2, International Merchandise Trade Statistics, Concepts and Definitions, New York 1998. En kommenteret oversættelse til dansk findes i publikationen Danmarks Statistik: Mellemdemmanuel for udenrigshandelstatistik, København 1999.

For det første indsamles i INTRASTAT væsentligt færre oplysninger end i det gamle system:

- Oplysningen om oprindelsesland i EU-importen er bortfaldet - i stedet anvendes afsendelsesland
 - Indsamlingen af transportoplysninger blev reduceret for 1993 til 1996 og indsamles ikke fra og med 1997
 - Ved indberetningen blev ca. 300 procedurekoder (5-cifrede) afløst af ca. 15 transaktionsarter (2-cifrede).
- For det andet er der indført en såkaldt statistisk tærskel, som fritager virksomheder med en lille årlig EU-handel for pligten til at indberette til INTRASTAT, jf. nedenfor under statistikkens omfang.

INTRASTAT er i Danmark organiseret på den måde, at indberetningspligtige virksomheder (jf. afsnit 1.3.2) hver måned skal indsende oplysninger om deres EU-handel til deres toldcenter. Oplysningerne samles efterfølgende i Told•Skat's edb-center og videregives ugentlig til Danmarks Statistik. Udover at indsamle de statistiske oplysninger består toldcenterne også virksomhederne med råd og vejledning.

Indberetningsmedier

- På blanketter som tilsendes af Danmarks Statistik
- Via Told•Skat's on-line-/batchløsning
- Via pc-programmet IDEP/KN8² som er udviklet af Eurostat, IDBP/KN8 stilles gratis til rådighed for virksomhederne via Danmarks Statistik.
- Via Told•Skat's disketteopløsning

Tabel 1 Indberetninger til INTRASTAT fordelt på indberetningsmedier

År	Blanketter		On-line/batch		Diskette		IDEP/KN8	
	Indberet- ninger	Pct.	Indberet- ninger	Pct.	Indberet- ninger	Pct.	Indberet- ninger	Pct.
1993	678 694	22,7	856 892	28,6	1 090 202	36,4	366 589	12,3
1994	660 518	19,1	946 714	27,3	1 394 937	40,3	461 726	13,3
1995	918 421	17,9	1 432 974	28,0	2 038 960	39,8	731 854	14,3
1996	908 910	16,1	1 463 841	25,9	2 368 697	41,9	905 775	16,0
1997	817 642	13,5	1 560 794	25,8	2 713 263	44,9	953 335	15,8
1998	833 529	12,8	1 731 062	26,6	2 848 610	43,8	1 038 897	16,8
1999	880 363	11,4	1 878 940	24,4	3 866 886	50,2	1 077 627	14,0
2000	909 571	10,1	1 998 011	22,1	4 874 489	54,0	1 242 059	13,8
Mio. kr.	96 676	44,9	58 374	27,1	36 387	16,9	24 060	11,2
1993	104 125	43,0	67 244	27,8	45 214	18,7	25 518	10,5
1994	145 830	43,0	92 659	27,3	61 711	18,2	38 941	11,5
1995	146 148	41,6	96 216	27,4	66 251	18,8	43 160	12,3
1996	149 925	39,2	104 388	27,3	73 394	19,2	54 852	14,3
1997	152 527	38,6	106 849	27,1	75 437	19,1	60 042	15,2
1998	161 040	39,5	110 919	27,2	76 972	18,9	58 941	14,5
1999	187 305	39,1	124 437	26,0	94 300	19,7	73 062	15,3

Kontrol af oplysninger

I Danmarks Statistik underkastes de indberettede oplysninger dels en validitetskontrol og dels en sandsynlighedskontrol. I validitetskontrollen udtages poster der indeholder ugyldige oplysninger (fx ugyldig varekode), mens der i sandsynlighedskontrollen udtages poster der markant afviger fra tidligere indberetninger (fx forskel i enhedspris).

² IDEP/KN8 er indtil 2000 blevet benævnet EDICOM.

Poster der i valditejskontrollen er registreret som fejlbehæftede indgår ikke i statistikken før de er rettet. Ved udtagningen af sandsynlige fejl, skelnes der mellem fejl, som væsentligt vil påvirke statistikken, og som derfor blokeres, således at de ikke indgår i statistikken, før de er blevet undersøgt, og fejl som kun i mindre omfang vil påvirke statistikken, og som derfor indgår i statistikken, også mens undersøgelsen foretages.

Valditejskontrollen resulterede i 2000 i ca. 72.000 rettede importposter og 86.000 rettede eksportposter. I 2000 resulterede sandsynlighedskontrollen tilsvarende i ca. 33.000 rettede importposter og ca. 24.000 rettede eksportposter.

I INTRASTAT-systemet kontrolleres det desuden, om samtlige indberetningspligtige virksomheder har overholdt deres indberetningspligt, og i afkrævende fald foretages skriftlig rykning.

Den kreds af virksomheder der skal indberette til INTRASTAT bestemmes på baggrund af oplysninger på den momsindberetningsblanket der anvendes ved indberetning til Told•Skat. Det drejer sig om tribrik A: værdien af varekøb fra andre EU-lande og tribrik B: værdien af varesalg til andre EU-lande. Disse oplysninger anvendes uden til årsstemning med de månedlige indberetninger i INTRASTAT.

Virksomhederne indberetning af momsoplysninger foregår kvartalsvis fra 1993 til 1998. Pr. 1. januar 1999 blev reglerne for momsafregning ændret, idet der blev indført månedlig afregning for alle firmaer med en årlig momspligtig omsætning over 10 mio. kr. (I 1999 var indsendelsesfristen 2 måneder og 1 dag hvilket blev ændret til 1 måned og 10 dage pr. 1. januar 2000 og senere ændret til 25 dage pr. 1. januar 2001). Firmaer med en årlig momspligtig omsætning over 1 mio. kr. og mindre end eller lig med 10 mio. kr. afregner kvartalsvis (indsendelsesfristen er 1 måned og 10 dage). Firmaer med en årlig momspligtig omsætning på 1 mio. kr. eller derunder afregner halvårligt (indsendelsesfristen er 1. dag i den tredje måned efter momsperiodens udløb).

Som led i den tætte kontakt med virksomhederne er der i Danmarks Statistik oprettet en særlig hjælpefunktion, som primært pr. telefon men også skriftligt tager sig af forespørgsler vedrørende INTRASTAT. I 2000 blev ca. 13.000 henvendelser behandlet.

1.2.2 EXTRASTAT (handel med ikke-EU-lande)

Indsamlingen af oplysninger om handel med ikke-EU-lande foregår principielt på samme måde for importen og for eksporten, og er i øvrigt identisk med systemet, som før 1993 blev brugt til udarbejdelse af hele Danmarks udenrigshandelsstatistik.

De statistiske oplysninger er en integreret del af de oplysninger, som import- og eksportvirksomhederne meddeler Told•Skat i forbindelse med toldbehandling af de importerede og eksporterede varer. Siden 1. januar 1988 er EU's enhedsdokument blevet anvendt i forbindelse med såvel import som eksport. Enhedsdokumentet aflyste for toldhåndlingen ved import og udførselsattesten ved eksport. Ved indberetning til Told•Skat kan oplysningerne på enhedsdokumentet desuden afgives på diskette samt on-line.

Erhvervslivets indførelse af avancerede edb-systemer har medført, at Told•Skat modtager en stadig større del af indberetningerne on-line eller på diskette.

Indberetningspligtige virksomheder

Indsamling af oplysninger

EXTRASTAT

Tabel 2

Indberetninger til EXTRASTAT fordelt på indberetningsmedier

	Elektroniske medier		Blanketter		Elektroniske medier		Blanketter	
	Import	Eksport	Import	Eksport	Import	Eksport	Import	Eksport
	Indberet- ninger	Indberet- ninger	Indberet- ninger	Indberet- ninger	Indberet- ninger	Indberet- ninger	Indberet- ninger	Indberet- ninger
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
1993	862 505	54,1	2 197 276	81,2	730 977	45,9	509 673	18,8
1994	958 288	51,3	2 596 131	82,3	911 157	48,7	558 759	17,7
1995	487 288	52,5	1 795 340	80,7	441 410	47,5	430 118	19,3
1996	435 682	46,6	1 719 717	76,6	498 839	53,4	526 111	23,4
1997	376 429	39,0	1 813 453	73,6	589 885	61,0	648 936	26,4
1998	314 730	31,9	1 662 234	67,6	671 166	68,1	798 040	32,4
1999	376 188	29,8	1 753 450	59,5	886 874	70,2	1 192 762	40,5
2000	290 862	22,0	1 596 406	51,6	1 029 983	78,0	1 496 209	48,4
1993	68 302	71,2	106 336	89,8	27 660	28,8	12 044	10,2
1994	75 143	69,5	119 564	88,7	32 948	30,5	15 268	11,3
1995	51 427	71,2	89 506	88,9	20 815	28,8	11 182	11,1
1996	50 029	65,6	89 249	85,8	26 178	34,4	14 829	14,2
1997	49 378	57,3	96 152	83,3	36 851	42,7	19 309	16,7
1998	45 329	51,3	86 652	75,2	43 117	48,7	28 597	24,8
1999	53 601	47,2	97 154	66,8	60 016	52,8	48 324	33,2
2000	64 413	45,5	94 490	58,8	77 079	54,5	66 189	41,2

Før importen fungerer indsamlingssystemet i hovedtræk på følgende måde:

Ved varens ankomst til dansk grænse eller havn skal der udfyldes en godsdeklaration (se bilagsafdelingen). Godsdeklarationen udfyldes på papir eller via edb direkte til Told•Skat's godsregister. Godsdeklarationen indeholder bl.a. oplysninger om den anvendte transportmåde, oplysninger til identifikation af varen, summariske oplysninger om varens art samt oplysninger om varens toldmæssige status.

Når varen er godsregistreret og når enhedsdokumentet er modtaget og godkendt hos Told•Skat, kan importøren frit disponere over varen.

Visse varer skal angives til fortoldning straks efter godsregistreringen, fx varer, der er omfattet af sundheds- eller sikkerhedsmæssige særbestemmelser.

Godsregistrerede varer skal angives til fortoldning eller gennudføres senest 10 hverdage, herunder ikke lørdage, efter godsregistreringen. Fortoldningen sker ved, at importøren til sit lokale toldcenter indsender enhedsdokumentet (se bilagsafdelingen), idet fortoldningen af varen normalt foregår her.

Enhedsdokumentet indeholder alle nødvendige oplysninger såvel til udenrigshandelssatstikken som til toldbehandlingen. Enhedsdokumentet skal være vedlagt de for fortoldningen i øvrigt nødvendige dokumenter - faktura, oprindelsescertifikater, mm.

Enhedsdokumentet indeholder, foruden oplysning om beregnet told også oplysning om beregnet merværdiafgift og andre afgifter, som skal betales i forbindelse med importen.

På toldcenterne gennemgås enhedsdokumenterne og sammenholdes med følgende kummerne. Hvis der konstateres fejl i enhedsdokumentet, tilbageendes den normale importøren med anmodning om at udfylde en ny angivelse. Hvis enhedsdokumentet er i orden, foretages edb-registrering, som finder sted på terminaler, der er tilsluttet et lændsomfattende terminalsystem med forbindelse til Told•Skat's edb-center.

I forbindelse med registreringen underkastes oplysningerne en validitetskontrol.

Kontrol af
importoplysninger

importoplysninger

De indsamlede oplysninger overføres dagligt fra toldcentrene til Told•Skat's edb-center og videregives ugentligt til Danmarks Statistik til brug for udenrigshandelsstatistikken.

I Danmarks Statistik gennemføres herefter ugentligt en sandsynlighedskontrol, der i 2000 resulterede i ca. 30.000 rettede poster. Disse poster sendes via Told•Skat's edb-center tilbage til toldcentrene i form af udprintede lister for nærmere undersøgelse og eventuel retelse.

De rettede poster returneres til Danmarks Statistik i forbindelse med de ugentlige dataleverancer. At der foretages retelse i en ekspedition betyder ikke ekspeditionens tidsmæssige placering i statistikken, der alene beror på fortolningsdatoen.

For *eksporten* anvendes et indsamlingssystem som stort set svarer til det, der anvendes for importen.

Udførselsangivelsen indeholder, som allerede nævnt, alle nødvendige oplysninger såvel til udenrigshandelsstatistikken som til Told•Skat's behandling af varen.

Ved varens eksport udfyldes på tilsvarende måde en udførselsangivelse (se bilagsafdelingen), som afgives til Told•Skat.

Statistiske oplysninger om danske fiskeres handlinger direkte i udlandet indsendes månedligt til Danmarks Statistik af Fiskeriministeriet, (jf. afsnit 3).

Kontrol af eksportoplysninger

Fejlsøgningen af eksportoplysningerne finder sted på samme måde som ved fejlsøgningen af importoplysningerne.

Sandsynlighedskontrollen af eksportoplysninger resulterede i 2000 i ca. 43.000 rettede poster.

Eksportoplysninger

Kontrol af eksportoplysninger

1.2.3 Periodisering.

INTRASTAT

I INTRASTAT er referencemåneden den måned (m), i hvilken varen afsendes eller modtages forudsat, at faktureringsdatoen ligger i samme måned. Ligger fakture- rningsdatoen i en tidligere eller senere måned er referencemåneden den måned, der følger umiddelbart efter afsendelses-/modtagelsesmåneden (m+1). Referencemåne- den er fastsat i overensstemmelse med bestemmelserne om afgiftspligtens indvæden som fastsat i momsloven. Selve indsendelsesfristen til INTRASTAT var i 2000 den 10. hverdag efter referencemåneden.

EXTRASTAT

I handelen med ikke-EU-lande er eksportens tidsmæssige placering i statistikken be- stemt af datoen for udførselsangivelsens modtagelse hos Told•Skat. Denne dato vil normalt falde sammen med varens fysiske udførsel, men kan dog også ligge før den fysiske udførsel (fx ved udførsel med skib, hvor lastningen varer flere dage).

Da enhedsdokumentet ved import først afgives efter varenes fysiske indførsel, er der altså en mindre forskel i den tidsmæssige placering i statistikken af import og eksport.

1.3. Statistikkens omfang.

1.3.1 Opgørelsesmetode.

Udenrigshandelen kan opgøres på grundlag af to forskellige principper, henholdsvis *generalthandelsprincippet* og *specialhandelsprincippet*.

Generalthandel

Efter *generalthandelsprincippet* medtages i opgørelsen alle varer, der passerer græn- sen, såfremt der ikke ved særlige regler er fastsat undtagelser (fx varer der transiterer gennem Danmark).

I importen indgår således alle importerede varer, herunder også varer, der er bestemt til senere gennudførelse eller faktisk bliver gennudført. Eksporten omfatter tilsvarende

alle varer, uanset om varerne er fremstillet i landet, eller det drejer sig om genudfør-
sel.

Specialhandel

Opført efter *specialhandelsprincipper* omfatter udenrigshandelen de samme varer som opført efter *generalhandelsprincipper*, bortset fra varer som importeres og op-
lægges på private lagre i frihavnen, på toldoplæg, på importoplæg for landbrugsvarer
samt proviantfermingslagre, og som senere genudføres. Efter dette princip medtages
varer der føres fra et af de nævnte lagre ind i landet først i specialimporten, når de
forlader lageret. Danske varer, der fra et lager, herunder også fra eksportlagre for
landbrugsvarer, går til udlandet medtages i specialeksporten, når de oplægges på
lageret.

Varer, som blot transiterer gennem landet, medtages ikke i udenrigshandelen, hver-
ken efter *general-* eller *specialhandelsprincipper*. Til og med 1999 indgik dog varer,
der transiterede gennem landet for dansk regning.

Varer, som alene godsregistreres og herefter genudføres inden for den af Told-
stat fastsatte periode indgår ligeledes ikke i udenrigshandelsstatistikken, såfremt varerne
ikke indføres.

Offentliggørelse efter generalhandels- principper

Sondringen mellem *general-* og *specialhandel* er alene relevant i et tolddokumen-
tationssammenhæng. Frem til indførelsen af INTRASTAT i forbindelse med over-
gangen til EU's indre marked i 1993 blev den danske udenrigshandel opgjort efter
med *generalhandelsprincipper*. Da INTRASTAT-systemet imidlertid har mange ligheder
og ligheder med *generalhandelsprincipper*, blev det i 1993 besluttet at opføre både EU-handelen
udenrigshandelsstatistikkerne i 1997 er handelsstatistikkerne tilbage til 1988 opgjort efter *gene-
ralhandelsprincipper*.

Generalhandelsprincipper har tidligere været anvendt her i landet fra 1959 til 1978.
Fra 1. januar 1979 blev opgørelsesmåden bl.a. som følge af tilpasning til EU ændret til
specialhandelsprincipper.

Fritaget fra ovenstående almindelige regler om udenrigshandelsstatistikken af-
grænset af varer, for hvilke der ikke skal udarbejdes statsstatistikker og dermed heller
ikke skal indsamles oplysninger. Fritagelsen vedrører følgende varer:

- (a) legale betalmingsmidler og værdipapirer
(b) varer til anvendelse som nødhjælp i katastrofeforemråder
(c) varer, der er bestemt til diplomatiske repræsentationer og lignende:
1. varer, der nyder fordel af diplomatisk og konsulær immunitet eller lignende
2. gaver til statsoverhoveder og til regerings- eller parlamentaritsmedlemmer
3. genstande, der fremsendes som et led i gensidig international administrativ og
juridisk bistand
(d) varer, der ikke er genstand for en erhvervsrettslig transaktion:
1. orden, æresbevisninger, ærespræmier, medaljer og erindringsgen-
stande
2. rejseudstyr, proviant og andet rejsegods, herunder sportsartikler, bestemt til
personlig brug, som medtages af den rejsende, sendes på forhind eller efter-
sendes
3. brudeudstyr, flyttegods og arvegods
4. ligkister og urner, udsmykninger til grave og genstande bestemt til vedligehold-
else af grave og gravmonumenter
5. reklameudstyr, brugsanvisninger, prislister og andre reklameartikler
6. varer, der er blevet uanvendelige, eller som ikke finder industriel anvendelse
7. ballast
8. fotografier, eksponerede og fremkaldte film, tegninger, lystryk, manuskripter,
forvaltningsskræger, arkivmateriale og korrekturtryk samt alle informati-
onsmedier, der anvendes ved udveksling af informationer inden for Fællesska-
bet
9. firmaskilte
10. farmaceutiske produkter til brug ved internationale sportsarrangementer
(e) produkter, der anvendes ved fælles eksportvareaktioner med henblik på be-
skyttelse af personer eller af miljøet

Varer der er fritaget for indsamling af oplysninger

(f) varer, der omfattes af en ikke-erhvervsrettslig vareudveksling mellem fysiske personer, som har bopæl i de grænseområder, der er defineret af medlemsskatterne, samt produkter, der fremstilles af landbrugere på ejendomme i et tredjeland, men i umiddelbar nærhed af Fællesskabets statistiskområde, hvor hovedvirksomheden er beliggende.

Ved EU-handel vedrører fritagelsen desuden:

(g) varer, der udveksles midlertidigt, blandt andet:

1. varer bestemt til messer og udstillinger
 2. teaterdekorationer
 3. kartseller og andet livsmateriel
 4. fagligt udstyr i henhold til Den Internationale Toldkonvention af 8. juni 1968
 5. spillefilm
 6. apparater og materiel til forsøg
 7. dyr til konkurrence, opdrættning, væddeløb osv.
 8. vareprøver
 9. transportmidler, containere og tilbehør til transportmidler
 10. emballage
 11. lejede genstande
 12. apparater og materiel til brug ved bygge- og anlægsarbejder
 13. varer, der indføres eller udføres med henblik på undersøgelse, analyse eller afprøvnings
- (h) varer, der forlader et bestemt statistiskområde for at vende tilbage dertil efter befordring - enten direkte eller afbrudt af stop, der ikke står i forbindelse med transporten - over et fremmed område.

Særlige forhold

Import og eksport under Toldtariffens varenummer 7108.20.00 (monetært guld) medtages ikke ved offentliggørelse af udenrigshandelsstatistikken. Derimod medtages guldmalm, guldbarrer og halvfabrikata fra 1. januar 1976 i udenrigshandelsstatistikken.

Efter de internationale aftale principper anbefales der, at bunktung, proviant og udstyr til fremmede skibe i dansk havn og danske skibes køb i udenlandsk havn opføres særskilt, hvor disse varer er af væsentlig betydning. Efter hidtidig dansk praksis er disse varer udeladt af udenrigshandelsstatistikken, men en særlig opgørelse foretages af salg til udenlandske skibe og fly i dansk havn og til danske skibe og fly i udenrigsfart, jf. afsnit 4.

Varer til og fra forædling (egenlig forarbejdning) indgår i statistikken med deres fulde værdi, medens reparationsvarer fra 1. januar 1971 ikke medtages. Der foretages dog en særskilt opgørelse for reparationsvarer, jf. afsnit 4.

Fra 1. januar 1983 er import og eksport *direkte* til og fra den danske kontinentalsokkel medtaget i udenrigshandelsstatistikken. Oplysninger om import til og eksport fra kontinentalsoklen i *transit* over Danmark har i alle årene været indeholdt i udenrigshandelsstatistikken.

Fra 1. januar 1988 medtages returvarer i udenrigshandelsstatistikken.

1.3.2 Tærskelordninger i INTRASTAT

I INTRASTAT anvendes en statistisk tærskel, baseret på værdien af den årlige import fra respektive eksport til andre EU-lande. Denne tærskel benævnes fritagelses-tærskel

Virksomheder, hvis årlige EU-handel ligger under denne tærskel er fritaget for at indberette detaljerede oplysninger til INTRASTAT. I importen er grænsen fra og med 1997 på 1.500.000 kr. (500.000 kr. før 1997) og i eksporten 2.500.000 kr. (800.000 kr. før 1997). Virksomhedernes andel af EU-handelen er ca. 2 pct., men forenklingen kommer godt 30.000 virksomheder til gode.

Som en forenkling anvendes i INTRASTAT desuden en transaktionstærskel. Hvis summen af ensartede transaktioner inden for en kalendermåned har en værdi under tærskel

3.000 kr. og en vægt under 1.000 kg, kan disse varer anføres samlet under et særligt varenummer («andre varer»).

1.3.3 Tærskelordninger i EXTRASTAT.

Statistisk tærskel

Med virkning fra 1. januar 1985 blev der indført tærskelordninger i angivelsespligten ved import og eksport af små varepartier, idet der blev indført en såkaldt *statistisk tærskel* - svarende til transaktionstærsklen i INTRASTAT. Ordningen omfattede til og med 1985 varer, hvis værdi ikke oversteg 3.000 kr. og hvis vægt ikke oversteg 1.000 kg.

Fra 1. januar 1989 blev værdigrænsen forhøjet til 6.500 kr. Den samtidige vægtrænsse på 1.000 kg. forblev uændret.

Ordningen omfatter i princippet nu alle transaktioner med undtagelse af kontingent ekspeditioner, dvs. varer der indføres under hel eller delvis toldfri tagelse indtil størrelsen af den samlede import er nærmere fastsat. Formålet med kontingentordningen er at sikre indførsel af varer, der ikke produceres i EU, og at begrænse importen af varer, der er til skade for erhvervsniveauet i EU.

Ved handel med Færøerne og Grønland er værdi- og vægtrænsen hhv. 3.000 kr. og 1.000 kg.

Ordningen er fortsat frivillig, således at normal angivelse kan foretages.

Ekspeditioner omfatter af den statistiske tærskel registreres i Told•Skat's system under et særligt varenummer («andre varer»).

1.3.4 Revision af udenrigshandelstallene.

Varebevægelser under tærskelgrænserne

I de månedlige opgørelser af Danmarks udenrigshandel har varebevægelser under tærskelgrænserne indtil 1997 været holdt uden for statistikken for så vidt angår handel med EU-lande. Denne praksis var begrundet i, at varebevægelserne under tærskelgrænserne var af ringe betydning for vurderingen af udviklingen i udenrigshandelstallene.

Reduceret døkningsgrad som følge af ændrede fritagelsesstærskler

Som led i Danmarks Statistiks bestrebelser på at lindre erhvervslevens indberetningsbyrde blev fritagelsesstærsklerne i INTRASTAT, med virkning fra 1. januar 1997, sat i vejret. Denne ændring, som yderligere frtog ca. 4.000 linjer fra at indberettes til INTRASTAT, medførte, at udenrigshandelstærsklens døkningsgrad vedr. EU-handel reduceredes fra tidligere ca. 99 pct. til ca. 98 pct. fra og med januar 1997.

Medtagelse af tærskelposter i udenrigshandelsstatistikken

For at muliggøre sammenligning af tallene for 1997 og senere med tal for tidligere perioder, blev der i 1997 gennemført en revision af handelstallene tilbage til og med 1988, hvor tærskelposterne i både INTRA- og EXTRASTAT blev medtaget - udenrigshandelstærskelstatistikken er således i princippet gjort totaldækkende.

Den samlede værdi af tærskelposterne vedr. EU-handel beregnes ud fra momsindberetningerne, der indeholder oplysninger om virksomhedernes samlede EU-varer køb og salg, og fordeles efterfølgende på henholdsvis varer og lande. Tærskelposterne vedrørende handel med ikke-EU-lande, der hovedsagelig indberettes under et særligt varenummer benævnt «andre varer», fordeles ligeledes på varer og lande.

Estimation af "Ufordelt EU-handel"

Indberetningerne til INTRASTAT har siden dette statistiksystems indførelse pr. 1. januar 1993 bl.a. af ovennævnte årsager været mangelfulde, hvorfor Danmarks Statistk estimerer omfanget af den manglende handel ud fra momsindberetningerne. For 1997 blev den manglende handel offentliggjort i form af samlestøten «ufordelt EU-handel». I 1997 blev der foretaget nyberegning af «ufordelt EU-handel», og tallene er i dag fordelt på varer og lande for hele perioden siden januar 1993. Der er hermed etableret fuldstændig korrespondance mellem de mest detaljerede udenrigshandels-tal og totaltallene.

En detaljeret redogørelse for de beregningsmetoder som er anvendt ved revisionen af handelstallene, kan rekvireres ved henvendelse til Danmarks Statistik.

Tabel 3
Værdien af transaktionsærskeposter i udenrigshandelsstatistikken

INTRASTAT		EXTRASTAT	
Import	Eksport	Import	Eksport
Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.
Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
1988	-	1 871	2 655
1989	-	4 340	5 881
1990	-	5 007	6 695
1991	-	5 307	7 130
1992	-	5 320	7 662
1993	794	1 729	4 200
1994	796	1 729	4 702
1995	994	1 909	3 292
1996	1 025	926	3 491
1997	725	1 033	3 877
1998	866	842	3 997
1999	1 101	849	4 027
2000	1 156	839	4 421

Tabel 4

Estimationselementer i INTRASTAT

EU-import		EU-eksport	
Fritagelses- tærskel	No re- sponse	Fritagelses- tærskel	No re- sponse
grad	tærskel	grad	tærskel
låt	låt	låt	låt
transak- tions- dækning- grad	transak- tions- dækning- grad	transak- tions- dækning- grad	transak- tions- dækning- grad
Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.	Mio. kr.
Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
1993	9 169	794	1 398
1994	10 630	796	1 311
1995	15 892	994	1 554
1996	13 787	1 025	1 520
1997	16 833	725	4 420
1998	21 229	866	4 500
1999	22 112	1 101	4 449
2000	20 705	1 156	4 671
1993	8,3	0,7	1,1
1994	8,5	0,6	1,0
1995	8,7	0,5	0,8
1996	7,5	0,5	0,8
1997	8,1	0,4	0,8
1998	9,7	0,4	0,8
1999	10,0	0,5	0,8
2000	8,3	0,5	0,7

Dækningssgraden, der angiver hvor stor en del af den samlede EU-handel der dækkes af de virksomheder der er indberetningspligtige til INTRASTAT, er formelt ca. 99% frem til 1996. Herefter falder den til lidt under 98% som følge af forhøjelsen af sær-
skatteæksenterne i 1997. I praksis er dækningssgraden dog væsentligt lavere på grund af manglende indberetninger (no response). Samlet fortages der således estimation af totaltallet samt vare/handelfordeling af tallene for ca. 7-11% af den samlede EU-handels vedkommende.

1.4 Kvaliteten af udenrigshandelsstatistikken.

Overgang til
det indre marked

Kvaliteten af EU-statistikken hænger bl.a. sammen med aktualiteten af de offentlig-
gjorte statistikker. Overgangen til INTRASTAT og EXTRASTAT i forbindelse med
indførelsen af EF's indre marked pr. 1. januar 1993 betød, at offentliggørelsen af tal

for 1993 og 1994 skete med betydelig forsinkelse. Siden hen er udenrigshandelstallene offentliggjort regelmæssigt ca. 10 uger efter udgangen af den pågældende statistikmåned, hvilket er i overensstemmelse med kravene fra EU. Fra december 2000 offentliggøres udenrigshandelstallene ca. 6 uger efter udgangen af en statistikmåned.

INTRASTAT og EXTRASTAT
 Andre forhold har ligeledes betydning for udenrigshandelstallenes kvalitet. Mens EXTRASTAT-systemet er identsk med systemet før 1993 tjener INTRASTAT-systemet alene statistiske formål. Dette er et forhold, der i sig selv kan give anledning til den mistanke, at der er sket en forringelse af udenrigshandelstallenes kvalitet.

Danmarks Statistik har undersøgt denne formodning ved at sammenligne Udenrigshandelstallenes tal med alternative statske kilder, der belyser Danmarks udenrigshandel, og er kommet frem til følgende resultater:

- Sammenligninger af de danske udenrigshandelstal med de øvrige EU-landes udenrigshandelstal (spejlttransaktionerne) viser, at der i de øvrige EU-lande er langt større niveauproblemer med opgørelsen af importen fra Danmark end i Danmarks Statistiks opgørelse af de modgående transaktioner (opgørelsen af den danske eksport til de øvrige EU-lande). Især synes den tyske opgørelse af importen fra Danmark til Tyskland at være stærkt undervurderet – Danmarks Statistiks opgørelse af eksporten til Tyskland viser et langt mere realistisk forløb ved overgangen til INTRASTAT-systemet i 1993 end den tyske opgørelse af importen fra Danmark.

- Sammenligninger af udenrigshandelstallene med andre nationale statistikker opgjort af Danmarks Statistik viser en meget parallel udvikling både for importen og eksportens vedkommende: Importen fra de øvrige EU-lande og momsstatistik- kens opgørelse af EU-varer viser den samme udvikling. Eksportudviklingen til de øvrige EU-lande er ligeledes i sin overensstemmelse med momsstatistik- kens opgørelse af EU-varer. Endvidere er udviklingen i den totale eksport af industriprodukter i overensstemmelse med den månedlige opgørelse af industriens omsætning på eksportmarkederne.

- Sammenligninger af udenrigshandelstallene med Nationalbankens betalingsstatistik indikerer, at betalingsstatistikens varebetalinger vedr. import og eksport kan være overvurderede i forhold til udenrigshandelstallenes tal. Under- søgelses af indberetningerne til udenrigshandelstallene og betalingsstatistikken fra oktober 1998 og fremefter tyder på, at årsagerne til forskelle mellem de to statistikker – udover forskelle som følge af begrebsmæssige forskelle – i vidt omfang kan henføres til fejlagtig kodning af betalingerne i Nationalbankens betalingsstatistik.

Det er Danmarks Statistiks opfattelse, at udenrigshandelstallene i sin nuværende form giver en statistisk dækkende beskrivelse af Danmarks varesamhandel med udlandet. Ved de første offentliggørelser er tallene dog behæftet med nogen usikkerhed på grund af mangelfulde/fejlagtige indberetninger til INTRASTAT. Dette forhold korrigeres der for ved at sammenholde indberetningerne til INTRASTAT med indberetningerne til andre statistikker, der belyser Danmarks varehandel med udlandet – primært oplysningerne om EU-varerhandel på momsangivelsen. Danmarks Statistik undersøger løbende udenrigshandelstallenes kvalitet og resultatet offentliggøres kvartalsvist i notater *Kvaliteten af udenrigshandelstallene*, der kan findes på www.dst.dk/kvalitetudenrigshandel.

Konklusion

1.5 Varegrupperingen.

Ved varegrupperingen er primært anvendt Toldeartiffens vareopdeling samt FN's Standard International Trade Classification: SITC, Rev 3 (1988 Revision). Desuden grupperes importen efter anvendelse opdelt efter FN's Broad Economic Categories; BEC, mens eksporten grupperes efter produktionsgrenene (KONJ) defineret ved SITC; Rev. 3 grupperinger. Herudover benyttes for transportopdelinger FN's nomenklatur; CTSE (Commodity classification for Transport Statistics in Europe), udarbejdet af FN's økonomiske kommission for Europa.

Varegrupperinger

1.5.1 Toldtariffen.

Toldtariffen er den nomenklatur alle lande i EU lægger til grund for indberetning af samhandel og handel med 3. lande. Toldtariffen er baseret på Told Samarbejdsrådets nomenklatur; HS (Harmonized System), benyttes af den alt overvejende del af verdens lande. HS nomenklaturen er et sekscifret system, og varegrupperingen er sammentaldende med grupperingen givet ved de første seks cifre i Toldtariffen.

Medtages de efterfølgende to cifre i Toldtariffen, fremkommer EU's kombinerede nomenklatur (KN) bestående af i alt 8 cifre, som blev introduceret i 1988. Toldtariffens 9. og 10. cifre indeholder EU-opdelinger fra TARIC (Integrated Customs Tariff of the European Communities - introduceret i EU's integrerede tarif i 1988) vedvarende toldsuspensioner, toldpræferencer og andre toldforanstaltninger.

Da grundlaget for Toldtariffens opstilling fra 1. januar 1988 ændredes, erstattede HS den hidtidige nomenklatur GGN (Customs Cooperation Council Nomenclature). Samtidig blev EU's nomenklatur NIMEXE (Nomenclature of Goods for the External Trade Statistics of the Community and Statistics of Trade between Member States) erstattet af den kombinerede nomenklatur (KN) og TARIC, som er tilpasset HS.

Eftersom der ingen toldmure er indenfor EU, benyttes kun de første 8 cifre af Toldtariffen ved indberetningen til INTRASTAT, mens den fulde Toldtariff benyttes ved indberetning af import fra 3. lande. Ved eksport til 3. lande benyttes kun de første 8 cifre af Toldtariffen. Den samlede Toldtariff har i alt ca. 14.000 opdelinger, inkl. TARIC-opdelinger.

Grupperingen i HS-nomenklaturen er overvejende baseret på en inddeling af varerne efter det materiale, de er fremstillet af. Fra HS kommer opdelingen i afsnit og kapitler (2-cifret niveau), de 4-cifrede hovedpositioner (ca. 1.200) og de 6-cifrede underpositioner, som der er godt 5.000 af. KN udgør en sammenbygning af toldopdelinger og statistiskopdelinger, som ovenfor nævnt er henlagt til 7. og 8. cifre i Toldtariffen.

Af tabel 5 fremgår de årlige ændringer i antallet af varekoder i EU's kombinerede nomenklatur fordelt på anvendelsesområde. Endvidere er anført hovedårsagen til de årlige ændringer i nomenklaturen. Ændringerne tager udgangspunkt i opdelingen med 7.952 NIMEXE koder og 4.168 CCT koder (Common Customs Tariff - Toldtariff-fen), der var gældende til og med 1988.

Toldtariffen

Tabel 5

Undersøgelser i den kombinerede nomenklatur (KN)

Anvendelsesområde	Statistik	Tarifiering	Kombination	I alt	Hovedårsag	antal varekoder	
						1988	1999
	2 035	2 084	2 151	5 344	9 579	2 127	5 244
Oprettelse af KN8 baseret på HS							
Almindelige ændringer/tilpasninger	2 189	2 183	2 151	5 344	9 579	2 084	2 151
Almindelige ændringer/tilpasninger	2 231	2 185	2 185	5 327	9 743	2 231	2 185
Almindelige ændringer/tilpasninger	2 296	2 213	2 213	5 328	9 837	2 296	2 213
Almindelige ændringer/tilpasninger	2 347	2 235	2 235	5 324	9 906	2 347	2 235
INTRASTAT (nationale underopdelinger)	2 533	2 253	2 253	5 322	10 108	2 533	2 253
INTRASTAT (nationale underopdelinger)	2 520	2 596	2 596	5 332	10 448	2 520	2 596
GATT aftaler	2 381	2 658	2 658	5 456	10 495	2 381	2 658
Tilpasning af KN til HS	2 379	2 783	2 783	5 444	10 606	2 379	2 783
Integration af annex 8 i KN96	2 336	2 816	2 816	5 435	10 587	2 336	2 816
ITA, suspension af selvstændig told	2 247	2 784	2 784	5 397	10 428	2 247	2 784
SLIM I og II initiativer	2 219	2 689	2 689	5 406	10 314	2 219	2 689
Fortættelse af SLIM II initiativer							

¹ International Trade Administration (ITA)
² Simpler Legislation for the Internal Market (SLIM)

I den danske udenrigshandelsstatistik sker offentliggørelse af de detaljerede vareoplysninger på grundlag af de 8-cifrede varenumre (KN).

HS, KN og TARIC (Toldtariffen) kan illustreres således:

Position/varekode	Ciffrer i varekode	HS-kode	KN-kode	TARIC-kode
	1 2 3 4 5 6			
	7 8			
	9 10			

Eksempel: Uddrag fra Toldtariffen - Kapitel 10: Korn

1002	Rug:	1002.00.00	.00
1003	Byg:	1003.00.10	.00
	- Til udsæd		
	- I andre tilfælde	1003.00.90	.90
	- Til fremstilling af malt		.10
	- I andre tilfælde		.90

Toldtariffen indeholder, ligesom KN, HS-nomenklaturens »Almindelige bestemmelser« og bestemmelser til afsnit og kapitler, men desuden yderligere bestemmelser på TARIC-niveau vedrørende told og tarifering.

Toldtariffens detaljerede vareopdelinger findes i *Statistisk service: Udenrigshandelen fordele på varer og lande*, med foreløbige tal for hvert kvartal samt en årlig opgørelse.

I bilagsafdelingen er vist forbindelsen mellem Toldtariffens vareopdelinger i 1999 og i 2000 i de tilfælde, hvor der er sket ændringer.

Hvis der i løbet af året sker ændringer i Toldtariffens opdelinger, normalt som følge af ændring i toldopdelinger, anvendes ved offentliggørelsen normalt den mindst detaljerede opdeling, som har været gældende i løbet af året. En forregnelser findes over sådanne ændringer findes i bilagsafdelingen.

For enkelte varepositioner sker der - af diskretionshensyn - indskærpening i offentliggørelsen af oplysninger. En forregnelser over disse varepositioner findes i bilagsafdelingen. Vareopdelinger der rammes af sådan indskærpening er mærket med Δ.

1.5.2 SITC

SITC Ved offentliggørelse af oplysninger for varegrupper (vareområder) anvendes primært SITC.

SITC, Rev. 3 anvendes i den danske udenrigshandelsstatistik fra 1. januar 1988. SITC, Rev. 3 omfatter 3.118 5-cifrede varenumre, der kan sammenlægges til 1.033 4-cifrede, 260 3-cifrede, 66 2-cifrede og 10 1-cifrede varenumre.

Princippet for varernes gruppering i SITC-nomenklaturen er varernes forarbejdningsgrad (råvarer, halvfabrikata, færdigvarer).

Toldtariffen og SITC-nomenklaturen er forbundet på den måde, at der til et 5-cifret SITC-nummer (Rev. 3) altid svarer et eller flere varenumre under samme 4-cifrede hovedposition i Toldtariffen. En nøgle mellem SITC, Rev. 3 og Toldtariffens vareopdelinger findes i bilagsafdelingen.

1.5.3 BEC og produktionsgrenene (KONJ).

BEC og KONJ Udover KN og SITC belyses importen ved en fordeling efter anvendelse og eksporten ved en fordeling efter produktionsgrenene.

fordelingen efter anvendelse, som med visse afvigelser er baseret på BEC, omfatter 7 anvendelsesområder og under hver af disse et antal varegrupper. Opdelingen er defineret på grundlag af samme SITC-nummer som hovedregel henføres til samme varegruppe.

En nøgle mellem fordelingen efter anvendelse og SITC samt Toldtariffens varenumre er vist i bilagsafdelingen.

fordelingen efter produktionsgrene omfatter 8 hovedgrupper og under hver af disse et antal varegrupper. Opdelingen er også her i det væsentlige defineret på grundlag af SITC.

En nøgle mellem opdelingen efter produktionsgrene og SITC samt Toldtariffens varenumre er vist i bilagsafdelingen.

1.5.4 CTSE

CTSE *Varegrupperingen efter CTSE* anvendes ved belysningen af den anvendte transportmåde i import og eksport.

CTSE opdeler varerne i 20 grupper (kategorier), som ligledes er defineret på grundlag af SITC.

Da oplysninger om transportmåde ikke indsamles i INTRASTAT fra og med 1997, kan CTSE-grupperingen herefter kun anvendes til belysning af handel med ikke-EU-lande.

1.6 Værdiansættelsen.

Værdiansættelse ved import *Ved import fra andre EU-lande beregnes værdien ud fra det beskætningsgrundlag, der benyttes til momsberegning. Værdien opgøres eksklusive eventuelle punktagifter, der betales her i landet, men inklusive omkostninger til transport og forsikring frem til den danske grænse: cfr (Cost Insurance Freight) værdien.*

Værdiansættelsen for varer importeret fra 3. lande sker i henhold til EU's bestemmelser om varers toldværdi, jf. toldlovens kap. 4.

Den 1. juli 1980 indførtes nye toldværdiregler, der bygger på EU-Rådets forordning (EØF) nr. 1224/80 af 28. maj 1980 om varers toldværdi.

Hovedreglen ved værdiansættelsen er, at toldværdien så vidt muligt skal ansættes på grundlag af transaktionsværdien, det vil sige den pris, der er betalt eller skal betales for de pågældende varer, og justeret for omkostninger til forsendelse (til EU's grænse), emballage mv. Til brug for udenrigshandelsstatistikken tillægges endvidere eventuelle forsendelsesomkostninger fra EU's grænse til dansk grænse, således at importværdien tilnærmelsesvis bliver cfr dansk grænse eller havn.

Værdiansættelse ved eksport *For varer i eksporten angiver eksportøren generelt oplysning om værdien fob (Free On Board) dansk havn eller Franco grænsestation, idet der i tillæg, hvor varen ikke er solgt på afsendelsesudspunktet skal angives den gældende markedspris.*

De anvendte værdiangivelser stemmer i de fleste tilfælde overens med den internationale omalt anbefalede *transaktionsværdi* (transaction value), der i importen er cif-værdien og i eksporten fob-værdien.

Udenrigshandelsstatistikken eksportværdier er ikke korrigeret for restitutioner og udligningsbehold, der udbetales/opkræves af landbrugsministeriets EU-direktorat, jf. afsnit 5.

Nye regler for værdiansættelse *Fra 1. januar 1998 ændredes reglerne for værdiansættelse i forbindelse med indberetning til INTRASTAT i henhold til Kommissionens forordning (EF) nr. 860/97 af 14. maj 1997.*

Ved indberetning til INTRASTAT har de indberetningspligtige virksomheder hidtil angivet den statistiske værdi (cif ved import og fob ved eksport). Fra og med januar

<p>1998 skal fakturaværdien indberettes. Ændringen er indført som et led i bestrebelserne på at lette erhverslivets indberetningsbyrde.</p> <p>Ved offentliggørelse af udenrigshandelsstatistik anvendes stadig den statistiske værdi, der beregnes på baggrund af den indberettede fakturaværdi.</p> <p>I <i>Statistiske Efterretninger: Udenrigshandel, 1998, nr. 6</i> er nærmere redgjort for værdiansættelsen i udenrigshandelsstatistikken.</p>				<p>1.7 Mængdeangivelser.</p> <p>Mængden af de importerede og eksporterede varer opgøres på en hovedenhed og eventuelt på en supplerende enhed (fx stk.). Hovedenheden er i langt de fleste tilfælde nettovægt og supplerende enheder nettovægt angivet i kg.</p> <p>Nettovægten beregnes som varens vægt uden enhver emballage.</p> <p>Hvis en vareenhed (fx en maskine) ankommer eller afgår i form af delsendinger angives evt. styrketal i forbindelse med første delsending.</p> <p>Ved statistikens offentliggørelse anvendes de mængdeenheder, som kræves til lige Toldtariffen. Fra den 30. juni 1997 er angivelsen af hovedmængde i INTRASTAT frivillig for udvalgte varekoder (se bilagsafdelingen). I 2000 omfatter denne ordning ca. 540 varekoder.</p>	<p>1.8 Landefordelinger.</p> <p>Udenrigshandelsstatistikens grundmateriale indeholder for handel med ikke-EU-lande oplysninger om oprindelsesland og afsendelsesland for importen samt bestemmelsesland for eksporten. For handel med EU-lande anvendes afsendelsesland i importen og bestemmelsesland i eksporten.</p>	<p>Nuværende landeopgørelser</p> <p>Ved <i>oprindelsesland</i> forstås det land, i hvilket varen er fremstillet eller, hvis fremstillingen er foregået i to eller flere lande, det land, hvori den sidste egentlige forarbejdning har fundet sted. Ompakning, sortering eller blanding betragtes ikke som forarbejdning, medmindre varen efter behandlingen ikke længere kan henføres til noget andet oprindelsesland end det, hvori denne behandling har fundet sted.</p> <p>For skibe og fly er afsendelses-/oprindelseslandet det land, i hvilket skibet eller flyet var registreret. For varer henhørende under Toldtariffens kap. 97 (kunstværker, samlerobjekter og antikviteter) angives afsendelseslandet som oprindelsesland.</p> <p>Ovennævnte regler anvendes ikke i alle tilfælde, hvor varen importeres under særlige EU-ordninger (fx toldpræferencordninger), hvori indgår særlige regler for fastlæggelse af varens oprindelsesland.</p>	<p>Afsendelsesland</p> <p><i>Afsendelsesland</i> er det land, hvorfra varerne er afsendt med Danmark som bestemmelsesland.</p> <p>Såfremt varen under transporten har til landet har været genstand for opbevaring eller handelsmæssige transaktioner, der ikke står i forbindelse med varens transport, fx opmagasining, overdragelse mv., er afsendelseslandet det sidste land, hvor sådan opbevaring eller transaktion har fundet sted.</p> <p>Ved <i>bestemmelsesland</i> forstås det på eksporttidspunktet sidst kendte land, til hvilket varen skal sendes.</p>
---	--	--	--	---	--	---	--

Udviklingen i udenrigshandelen kan opdeles i ændringer i mængder og priser. Til at belyse de to dele beregnes henholdsvis værdiindeks, kvantumindeks og enhedsværdiindeks.

Indekset for enhedsværdierne tilsliger at udtrykke den ændring i værdien af de importerede og eksporterede varer, der fremkaldes af prisændringer (ændringer i enhedsværdierne). Udover ændringer i værdien pr. enhed som følge af egenlige prisændringer påvirkes enhedsværdiindekset også af mængdeforskudninger mellem varerne samt af kvalitative ændringer af de enkelte varer.

Kvantumindekset tilsliger at udtrykke den ændring i værdien af de importerede og eksporterede varer, der fremkaldes af mængdeændringer. Udover påvirkninger som følge af forøgelse eller formindskelse af de omsatte mængder påvirkes indekset også af mængdeforskudninger mellem varerne.

Med virkning fra og med 1972 beregnes indekssene principielt på grundlag af oplysninger om importerede og eksporterede mængder og værdier for alle tolkretartvarer-numre med undtagelse af skibe mv. (skibe over 250 BRT, fly og fra 1. januar 1978: bore- og produktionsplatforme) og Fortrolige forsendelser (forsvarsmateriel, F-16 projekter). Herudover er der i enkelte tilfælde ikke medtaget toldretartvarer-numre med en almindelig udvikling i enhedsværdierne, samt enkelte varegrupper af ringe værdi.

Beregningsgrundlaget

2. Indeksberegninger.

Indekstyper

I offentliggørelsen af den danske udenrigshandelsstatistik er hidtil anvendt oprindelsesland for importen og bestemmelsesland for eksporten. Fra 1993 kan EU-importen som nævnt kun opgøres på afsendelsesland, mens importen fra ikke-EU-lande forsætligt også opgøres på oprindelsesland.

I årene fra 1959 til 1977 blev udenrigshandelen opgjort på oprindelsesland og købsland for importen og forbrugsland for eksporten. I de fleste opgørelser er dog alene anvendt oprindelsesland, henholdsvis forbrugsland.

Fra 1. januar 1978 skulle der ved indberetning til EU i henhold til forordning nr. 1736/75 for indførsel i visse tilfælde oplyses varens *afsendelsesland*.

Af praktiske grunde, og da interessen for oplysning om købsland skønnedes ringe, blev købsland herefter fra 1. januar 1978 erstattet af afsendelsesland i udenrigshandelsstatistikens grundmateriale.

Fra 1. januar 1979 blev endvidere - ligeledes som følge af tilpasning til EU - forbrugsland erstattet af bestemmelsesland. Denne ændring anses for mindre væsentlig.

Desuden medførte introduktionen af enhedsdokumentet, at oplysninger om salgsland ikke længere indsamles i eksporten.

Med INTRASTAT bortaldt oplysningen om oprindelsesland i EU-importen.

Ved opgørelse af transportmåde i udenrigshandelen anvendes for importen afsendelsesland.

Siden 1. januar 1973 anvendes - med enkelte undtagelser - EU's fælles landefortegnelse (se bilagsafdelingen).

Tidligere landeopgørelser

Periode	Import	Ekспорт
Før 1959	Købsland	Salgsland
1959-1977	Oprindelsesland	Forbrugsland
1978-1992	Oprindelsesland	Bestemmelsesland
Efter 1992	Oprindelsesland/Afsendelsesland	Bestemmelsesland

Tabel 6 Landebegreber i udenrigshandelsstatistikken

Beregningsgrundlaget omfatter herefter ca. 10.000 varepositioner i såvel importen som eksporten.

Revisioner

Den tidligere omtalte revision af udenrigshandelsstallene har medført et ændret beregningsgrundlag for indkøbsværdierne. I 1999 gennemførtes derfor en revision af kvantumindkøbsværdierne, så indkøbsværdierne nu er sammenlignelige fra og med 1980.

Revisionen har betydning for kvantumindkøbsværdierne. Med virkning fra og med 1980 er kvantumindkøbsværdierne beregnet ved deflatering af værdierne med et deflator, dvs. ved at dividere værdierne af kvantumindkøbsværdierne med et deflator, som afspejler mængdeændringer i udenrigshandelsværdierne. Dette indkøbsværdier er et Fisher indkøbsværdier.

I *Statistiske Efterretninger: Udenrigshandel, 1999, nr. 2* er nærmere redegjort for revisionerne af kvantumindkøbsværdierne i udenrigshandelsstatistikken.

Beregningsmetode for kvantumsindkøbsværdier

Kvantumsindkøbsværdierne og indkøbsværdierne beregnes med basis i det nærmest forudgående år. Der er dels beregnet et kvantumsindkøbsværdier (baseret på et år) og dels et årsindkøbsværdier (baseret på et år).

Omlægning til månedssindkøbsværdier

Beregningen af indkøbsværdierne for udenrigshandelen er fra og med august 2001 ombygget, så indkøbsværdierne og offentliggjorte på månedsbasis. Månedssindkøbsværdierne er beregnet på baggrund af udenrigshandelsstatistikens detaljerede grundmaterialet fra og med januar 1995. Nyberegningen har på overordnet niveau kun medført begrænset revision af indkøbsværdierne i forhold til de tidligere offentliggjorte kvantumsindkøbsværdier.

Beregningsmetode for månedssindkøbsværdier

Månedssindkøbsværdierne og indkøbsværdierne beregnes fortsat med basis i det nærmest forudgående år. Der beregnes nu dels et månedssindkøbsværdier (baseret på 1/12 af foregående år) og dels et årsindkøbsværdier (baseret på et år). Såvel månedssindkøbsværdierne som årsindkøbsværdierne ved kædeindkøbsværdier beregning til et fast sammenligningsår (1995).

Tidligere månedssindkøbsværdier

Et månedssindkøbsværdier er tidligere beregnet for perioden fra 1. januar 1977 til 31. december 1992.

Beregningsmetode

Beregningen af kvantumsindkøbsværdierne finder sted på grundlag af såvel Paasches formler som Laspeyres' formler, men ved offentliggørelsen benyttes et geometrisk gennemsnit af indkøbsværdierne (Fishers indkøbsværdier). I *Statistiske Efterretninger: Udenrigshandel, 1984, nr. 17* er gjort nærmere rede for indkøbsværdierne.

Ved forligning af de offentliggjorte kvantumsindkøbsværdier, gøres der opmærksom på, at der for flere serier forekommer årligt gentagne sæsonmønstre. Det må derfor anbefales at sammenligne samme kvantumsindkøbsværdier over forskellige år ved bedømmelse af den aktuelle udvikling.

Bytteforholdet beregnes som forholdet mellem kvantumsindkøbsværdierne i eksporten og kvantumsindkøbsværdierne i importen.

Ved beregningen af indkøbsværdierne for eksporten samt bytteforholdet er eksportværdierne ikke korrigeret for restitutioner og udligningsløb, der udbetales/opkræves af landbrugsministeriets BU-direktorat, jf. nedenfor (afsnit 5).

Overgangen fra SITC, Rev. 2 til SITC, Rev. 3 i 1988 har medført et brud i indkøbsværdierne på SITC-kapitel niveau (2-cifret niveau), da ændringerne på enkelte kapitler har været markante.

Beregningerne på SITC-afsnit (1-cifret niveau) er foretaget uden brud, da ændringerne skønnes at have ubetydelig indflydelse på dette niveau.

For beregning af kvantumindkøbsværdier:

$$\text{Laspeyres' formel: } \frac{\sum P_{95} Q_{95}}{\sum P_{95} Q_{95}}; \text{ Paasches formel: } \frac{\sum P_{95} Q_{95}}{\sum P_{95} Q_{95}}; \text{ Fishers indeks: } \sqrt{\frac{\sum P_{95} Q_{95}}{\sum P_{95} Q_{95}}}$$

3. Særlige varegrupper

Udenlandske fiskeres direkte landinger af fisk her i landet og danske fiskeres direkte landinger af fisk i udlandet er medregnet i henholdsvis import- og eksporttallene. Omfanget af danske fiskeres direkte landinger af fisk i udlandet fremgår af tabelafdelingen.

Som tidligere omtalt medtages reparationsvarer ikke i udenrigshandelsstatistikken. Ligeledes medtages ikke bunkers samt andre varer - herunder proviant til udenlandske skibe/fly i dansk havn og til danske skibe/fly i udenrigsfart.

Summariske oplysninger om disse varebevægelser er givet i tabelafdelingen.

Tallene for »Andre varer til skibe/fly i udenrigsfart« omfatter varer til udenlandske skibe/fly i dansk havn og til danske skibe/fly i udenrigsfart.

Om de i oversigten nævnte tal gælder, at de ikke har været underkastet de samme sandsynlighedskontroller, som udenrigshandelsstatistikken i øvrigt. De kan derfor være behæftet med nogen usikkerhed. Dette gælder dog ikke tallene for bunkring, der er oplyst af Bnergistyrelsen.

Siden Danmarks tilslutning til EU har der kunnet udbetales eksportstøtte (restitutions-ner) ved eksport af landbrugsvarer mv. til 3. lande. Der har endvidere kunnet udbeta-les tiltrædelsesudligningsbeløb ved eksport til nye medlemslande og udbeta-les/opkræves monetære udligningsbeløb ved eksport til såvel medlemslande som 3. lande.

Restitutioner udbetales ved eksport til lande uden for EU og er fastsat således, at de principielt udgør forskellen mellem EU-prisen og verdensmarkedsprisen.

Den hidtidige ordning med monetære udligningsbeløb, som dækkede udgifter og indlægter i forbindelse med udsving af medlemsstaternes valutakurser i forhold til de fastsatte landbrugsomregningskurser (grønne kurser) er pr. 1. januar 1993 blevet afløst af en ordning med tilpasning af de grønne kurser. Afviger markedskursen for en EU-valuta for den tilsvarende grønne kurs, vil det ikke som hidtil udløse monetær-udligning, men derimod en tilpasning af den grønne kurs hen imod markedskursen. Der er ikke udbetalt udligningsbeløb til Danmark siden 1995.

4. Anmærkninger, noter og tabeloversættelse.

Anmærkninger og noter til en række af tabellerne findes i bilagsafdelingen. Engelsk oversættelse til tabellerne findes i bilagsafdelingen.

5. Udenrigshandelsstatistikens offentliggørelse.

I *Nyt fra Danmarks Statistik* offentliggøres foreløbige tal for importen og eksporten opdelt på varegrupper og lande.

I *Statistiske Efterretninger: Udenrigshandel* offentliggøres oplysninger om værdien af importen og eksporten på hovedtalsniveau. Værdien af importen opgøres med forde-ling på varegrupper efter anvendelse og værdien af eksporten på varegrupper efter produktionsgrene. Endvidere oplyses værdien af importen og eksporten fordelt på lande. For landegrupper og udvalgte enkeltlande meddeles værdien af importen og eksporten med fordeling på varekapitler efter SITC. I samme artikel offentliggøres desuden indeks og bytteforhold i udenrigshandelen samt oplysninger om eksportstøt-te fra EU's Landbrugsfond (FEOGA). Kvarteralsvis offentliggøres endvidere Grønlands-varehandel med det øvrige Danmark og udlandet med opdeling på varer og lande.

Detaljerede kvartalsvise oplysninger om udenrigshandelen med vareopdeling efter Toldtariffen og med fordeling på lande offentliggøres kvartalsvis i *Statistiskservice*

Direkte landinger af fisk

Varebevægelser som ikke medtages i statistikken

Eksportstøtte fra Landbrugsfonden i Bruxelles (FEOGA)

Restitutioner

Monetære udligningsbeløb

Nyt fra Danmarks Statistik

Statistiske Efterretninger

Statistik-service

Udenrigshandelen fordelt på varer og lande. Publikationen offentliggøres desuden i form af en årlig opgørelse.

Årspublikationen: *Danmarks vareimport og -eksport* indeholder oplysninger om grundlag og principper for udenrigshandelsstatistikken samt om publikationer og abonnementsordninger mv. Endvidere bringes tabeller med vareopdelinger eller SITC, kvantumindeks og enhedsværdiindeks for udenrigshandelen.

Endelig indeholder publikationen en bilagsafdeling med bl.a. forskellige nøgler, kodefortegnelser og kopi af blanketter. Brugere, hvis behov for udenrigshandelsstatistiske oplysninger ikke kan dækkes ved det nævnte publikationsprogram, vil kunne få specialoplysninger på servicevilkår, jf. nedenfor.

Danmarks Statistikbank findes på internetadressen www.statistikbanken.dk, hvor der er mulighed for, at hente detaljerede oplysninger om bl.a. udenrigshandelsstatistikken.

I tillæg til de almindelige publikationer er udenrigshandelsstatistikkene desuden tilgængelige via abonnementer og specialopgaver.

6. Specialoplysninger.

6.1 Standardabonnementer.

Vare/landelister

Vare/landelisterne giver mulighed for at følge udenrigshandelen af enkeltevarer fordelt på afsendelses/oprindelseslande (import) og bestemmelseslande (eksport). Oplysningerne udarbejdes separat for henholdsvis import og eksport. En vare defineres ved sit 8-cifrede toldtarifnummer, og for hvert land er der anført mængde og værdi samt beregnet gennemsnitspris.

Oplysningerne gives for årets forløbne måneder og for den forløbne del af året totalt. Lande/varelisterne belyser, hvorledes udenrigshandelen mellem Danmark og det enkelte land er sammensat på varer. Ved import er der tale om afsendelses/oprindelsesland, ved eksport om bestemmelsesland.

Landelister

Oplysningerne udarbejdes separat for henholdsvis import og eksport. Varene er specificeret svarende til deres 8-cifrede toldtarifnumre, og for hver vare er mængde og værdi anført.

Oplysningerne udarbejdes kvartalsvis og dækker den forløbne del af året.

Forsyningsstatistik

Den indenlandske forsyning beregnes som:

industriens salg + importen - eksporten.

Både opførelsen af industriens salg samt opførelsen af importen og eksporten sker i overensstemmelse med de 8-cifrede toldtarifnumre. I enkelte tilfælde er disse numre dog ikke sammenfaldende, hvorfor det i et vist omfang har været nødvendigt at sammenlægge enkeltevarer til grupper.

Opgørelsen, der indeholder mængde og værdi, udarbejdes kvartalsvis og dækker den forløbne del af året.

6.2 Andre oplysninger.

De oplysninger, der indsamles i udenrigshandelstatistikken, kan stort set kombineres efter ønske. Dog sætter diskretionshensyn visse grænser for, hvor detaljeret det kan gøres. Individuelle løsninger kan leveres som engangsbetalinger eller i abonnement.

Danmarks Statistik stiller desuden viden og erfaring til rådighed ved udformning af individuelle opgaver.

Betalingen fastsættes i de enkelte tilfælde, afhængig af oplysningernes og programmeringens omfang.

7. Yderligere information på www.dst.dk/udenrigshandel.

Yderligere information om udenrigshandelstatistikken findes på Danmarks Statistiks hjemmeside under emnegruppen udenrigshandel: www.dst.dk/udenrigshandel.

Her findes både generel information om INTRASTAT og EXTRASTAT samt de nominellatur og koder, der har relevans i forbindelse med udenrigshandelstatistikken.

Virksomheder der er indberetningspligtige til INTRASTAT, kan desuden bestille manualer og hjælpeprogrammer, der kan lette selve indberetningen.

